

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

Første kvartal 2019

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser status for konsesjonsbehandling av kraftverk, volumet av ny kraft som er på vei inn i det norske kraftsystemet, og status i elsertifikatorordningen. En nærmere forklaring av innholdet i rapporten er gitt på siste side.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Oppsummering av første kvartal 2019

- 280 GWh fornybar produksjon ble ferdigstilt.
- 9,5 TWh vann- og vindkraft er under bygging.
- OED, NVE og kommunene ga endelig tillatelse til 216 GWh ny produksjonskapasitet.

Syv nye vann- og vindkraftprosjekter ble ferdigstilt i løpet av kvartalet

I løpet av første kvartal har NVE registrert at det er ferdigstilt syv vann- og vindkraftprosjekter med en samlet installert effekt og midlere produksjon på henholdsvis 83 MW og 280 GWh/år. Av dette er 88 GWh fra seks vannkraftprosjekter og 192 GWh fra Marker vindkraftverk i Marker kommune.

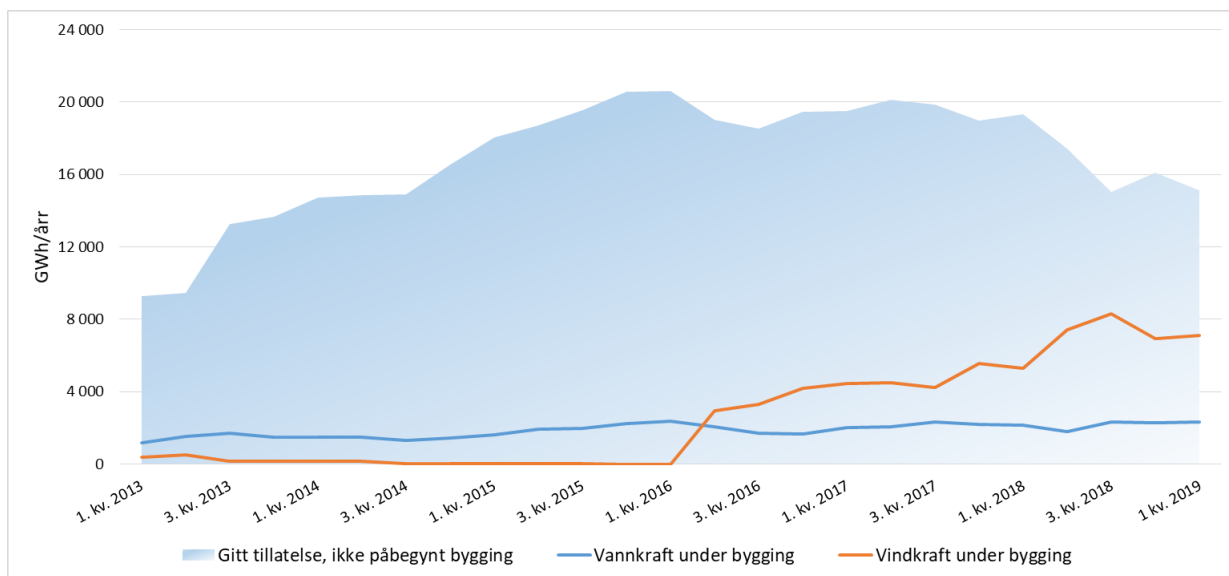
9,5 TWh ny produksjon er under bygging

Ved utgangen av første kvartal er det registret 60 vannkraftprosjekter med en samlet årsproduksjon på 2,4 TWh som er under bygging. Videre er 15 vindkraftprosjekter med samlet årsproduksjon på 7,1 TWh under bygging. Vindkraftprosjektene som startet bygging i første kvartal var Vardafjellet og Måkaknuten.

Nye tillatelser gir potensielt 216 GWh ny kraftproduksjon

Det ble i løpet av kvartalet gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller kommunene til 216 GWh ny vannkraftproduksjon fordelt på 19 prosjekter. Dette er fordelt på 13 små kraftverk med samlet årsproduksjon på 89 GWh og seks opprustings- og utvidelsesprosjekter med samlet årsproduksjon på 127 GWh. De største prosjektene er knyttet til nye overføringer til Evanger kraftverk i Voss kommune som gir en produksjonsøkning på 91 GWh.

Figur 1: Utvikling per kvartal totalt for endelige tillatelser som ikke er benyttet, samt vann- og vindkraftprosjekter under bygging etter kvartalet.

Endelige avslag til 11 prosjekter i løpet av kvartalet

NVE og OED ga endelig avslag til ti vannkraftprosjekter og ett vindkraftprosjekt i løpet av kvartalet. Samlet årsproduksjon for disse er på 128 GWh.

Syv nye godkjenninger i elsertifikatordningen i løpet av kvartalet

I første kvartal ble seks vannkraftprosjekter og ett vindkraftverk godkjent i ordningen med elsertifikater. Samlet årsproduksjon fra disse er på 449 GWh. Sammenlagt er det godkjent 8,3 TWh produksjon som inngår i målet til elsertifikatordningen.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	1. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	13	30	89	13	30	89
Opprusting og utvidelse	6	8	127	6	8	127
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	19	38	216	19	38	216

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Tabell B: Endelig avslag	1. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	8	29	90	8	29	90
Opprusting og utvidelse	2	1	4	2	1	4
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	10	34	1	10	34
Sum	11	40	128	11	40	128

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	1. kvartal 2019			Sum 2019		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	5	29	88	5	29	88
Opprusting og utvidelse	1	0	0	1	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	54	192	1	54	192
Sum	7	83	280	7	83	280

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	39	195	576	378	1 012	3 080	417	1 207	3 656
Opprusting og utvidelse	14	484	895	56	459	1 008	70	943	1 903
Vannkraft > 10 MW	7	273	880	14	383	1 017	21	656	1 897
Vindkraft	15	2 092	7 114	37	2 806	10 036	52	4 898	17 150
Sum	75	3 044	9 465	485	4 660	15 141	560	7 703	24 605

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, teknologi og idriftsettelsesår [GWh]

	2019	2020	2021	Totalt
Små vannkraftverk (<10 MW)	415	161		576
Opprusting og utvidelse	317	316	262	895
Vannkraft > 10 MW		563	317	880
Vindkraft	5 443	1 671		7 114
Totalt	6 175	2 711	579	9 465

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhetssaker eller andre steder.

Tabell D2: Vannkraftverk «gitt tillatelse, ikke bygd» per fylke .

	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprustning og utvidelse	
Fylke	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8		
Akershus				
Oslo				
Hedmark	4	12	2	49
Oppland	9	86	1	3
Buskerud	9	30	6	91
Vestfold				
Telemark	33	177	6	243
Aust-Agder	9	98	2	53
Vest-Agder	19	110	4	224
Rogaland	26	205	4	83
Hordaland	66	556	14	320
Sogn og Fjordane	63	601	10	459
Møre og Romsdal	26	158	4	51
Trøndelag	28	249	3	113
Nordland	61	614	11	269
Troms	21	152	2	65
Finnmark	2	24	1	3
Totalsum	378	3 080	70	2 025

Tabellen viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse. Fylkesvis fordeling av vindkraft er ikke med i denne kvartalsrapporten.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	94	312	944	0	0	0
Opprusting og utvidelse	29	262	610	1	0	12
Vannkraft > 10 MW	5	717	2 319	0	0	0
Vindkraft	14	3 820	12 987	9	597	2 029
Sum	142	5 110	16 860	10	597	2 041

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, OED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloen, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling altså omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	1. kvartal 2019		Sum 2019	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	4		4	
Godkjente anlegg	7	449	7	449
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	0	0
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	7	449	7	449
Avslag	0		0	

Tabellen viser innkomne saker under behandling i NVE for godkjenning i elsertifikatsystemet samt godkjente og avslåtte anlegg i henholdsvis gjeldende kvartal og år. Vedtak som er påklaget vises ikke i tabellen. Se også NVEs nettsider for en prosjektsvis oversikt.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden til i gjennomsnitt 3400 fullasttimer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3400 timer fra og med første kvartal 2018.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er å finne på sakenes [nettsider](#)³ på nve.no.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/konsesjonssaker/om-konsesjon/>

³ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/>